

UNDERVISNINGSPLAN FOR DANSK 2021/2022

Undervisningen følger færdigheds- og vidensmål samt kompetencemål som beskrevet i Fælles Mål – Dansk.

Formål

Eleverne skal i faget dansk fremme deres oplevelse og forståelse af litteratur og andre æstetiske tekster, fagtekster, sprog og kommunikation som kilder til udvikling af personlig og kulturel identitet. Faget skal fremme elevernes indlevelsesevne og deres æstetiske, etiske og historiske forståelse.

Stk. 2. Eleverne skal i faget dansk styrke deres beherskelse af sproget og fremme deres lyst til at bruge sproget personligt og alsidigt i samspil med andre. Eleverne skal udvikle en åben og analytisk indstilling til samtidens og andre perioders og kulturers udtryksformer. Eleverne skal i faget dansk udvikle deres udtryks- og læseglæde og kvalificere deres indlevelse og indsigt i litteratur og andre æstetiske tekster, fagtekster, sprog og kommunikation.

Stk. 3. Eleverne skal i faget dansk have adgang til de skandinaviske sprog og det nordiske kulturfællesskab.

Særlig undervisningsplan for elever, der kommer til Kildeskolen på et senere klassetrin

Kildeskolen modtager ofte elever i 2. eller 3. forløb, hvor der for disse elever er usikkerheder i faget dansk. For at genoprette faglig sikkerhed og indlæringsglæde, tages udgangspunkt i de nye elevers faktiske forudsætninger, og undervisningsplanen er da:

1. At finde enhver usikkerhed fra tidligere forløb i de grundlæggende færdigheder i faget dansk.
2. At afklare disse usikkerheder.
3. At vende tilbage til det aldersmæssigt forventede forløb, så snart eleven føler sig tryk ved sine danskundskaber og færdigheder fra ethvert af de tidligere forløb.

Forløb

[1.og 2. klasse](#)

[3.og 4. klasse](#)

[5. og 6. klasse](#)

[7. til 10.klasse](#)

Kompetenceområder

Undervisningsplanen beskriver arbejdet med hver af kompetencerne:

- Læsning
- Fremstilling
- Fortolkning
- Kommunikation

Undervisningsplan

1.klasse og 2.klasse

Kort beskrivelse:

Indlæringen tager udgangspunkt i de enkelte elevers forudsætninger. Eleverne øver både alfabetets store og små bogstaver, og de enkelte bogstavers lyde. I det første år er læsningen koncentreret om lydrette korte ord, indtil der opnås fuldstændig sikkerhed. Senere bygges læsningen gradvist op. Eleverne lærer de mest anvendte tegn og læser tekster, der underbygger de sproglige regler. Fra 1. klasse, læser eleverne litteratur, der reflekterer deres egen hverdag og er letlæselig. Eleverne har adgang til og bruger indledningsvist computer. Fra 1. klasse skriver eleverne selvstændigt, på begynderniveau.

Detaljeret beskrivelse:

- **Kommunikation**

Listen er områder der arbejdes med i undervisningen. Områderne er ikke angivet progressivt.

Læreren læser højt, og vi taler om teksten.
Eleverne læser højt for hinanden og for klassen.
De fortæller fra deres liv.
Fælles ordlege og staveøvelser.
Vi debatterer om emner, eller hvad der rører sig.
Vi øver lyttetid og taletid.
Teaterbesøg, med samlet diskussion bagefter
Ture i naturen eller museer med diskussion bagefter
Klassebiograf med skandinaviske film
Quizspil, med holdleder.
Mandage fortæller eleverne, hvad de har lavet i weekenden.
Diktater på tavlen.

- **Læsning**

Læsekurser:

For at styrke elevernes afkodning og fonetiske forståelse arbejdes der med Christian Aagaards læsekurser - grøn, blå, rød.

	1. klasse - Grønt	2. klasse - Blåt og rødt
01	Dele ord og øve tekster	Blåt 2
02	Stavelser Læse og skrivetekster.	Blåt 12
03	Deleregler og øvelser	Blåt 12
04	Flere deleregler og øvelser. K og G SK PB SP TP ST og Læse og skrivetekster	Rødt 2
05	L i forskellige sammenhænge. Deleøvelser og læse og skrivetekster	Rødt 5
06	Flere deleregler og øvelser	Rødt 8
07	Hvad er ord, sætninger og tegn. Øvetekster	Rødt 9
08	R før, efter og sammensat. Øvetekster	Rødt 10
09	-er. Læse og skrivetekster	Rødt 11
10	AR og udråbstegn. V efter en vokal. Læse og skrivetekster	
11	Stumt H. Komma. Læse og skrivetekster	
12	Den, det, de øvelser. Re og C. Læse og skrivetekster	

For at øve læsningen og læseforståelse, arbejder vi videre fra 0. klasse med bogserien Søren og Mette blå, rød og grøn.

I 1. klasse ser vi en svensk børnefilm og hører eventyr på norsk, for at stifte bekendtskab med de skandinaviske sprog.

Internettet bruges i klassen til information og dataindsamling.

I løbet af skoleåret arbejdes der med referater, sjove opgaver m.m.

I 1. klasse læses der 10 frilæsningsbøger, i 2. klasse læser eleverne 20 frilæsningsbøger, og der arbejdes med læseforståelse gennem Læs og Forstå via www.grammatip.com og små bøger med faglig læsning.

- **Fremstilling**

Vi anvender Daglig dosis sammenhængende skrift.

I 1. klasse arbejdes der videre med Ballonskib 4-10, og i 2. klasse øves skriften videre i Diktater for 2. klasse.

Videre benytter vi ”Min 1. danskbog” og ”Min 2. danskbog” for at udvikle elevernes skriftlige færdigheder, samt ”Skriv selv sætninger” via www.grammatip.com. På samme portal arbejdes der videre hjemme med:

1. tillægsord
2. navneord
3. udsagnsord
4. forholdsord
5. egennavne
6. sammensatte ord
7. synonymmer og antonymer
8. hv-ord
9. tegnsætning
10. stavelser

3.klasse og 4. klasse

Kort beskrivelse:

På dette trin har langt den overvejende del af eleverne "knækket koden" i læsning, og begynder at læse længere tekster, der kræver dybere indlevelse og forståelse. For dem, der endnu ikke er fuldstændig stabile læsere køres læsekurserne stadig. Grammatikken afløser bogstav og lydtræningen, efterhånden som sikkerheden bliver større. Computeren anvendes til Grammatip og referatskrivning. Fra 3. klasse og frem til 9. klasse er der hvert skoleår fokus på en kanonforfatter og en nyere forfatter. Der arbejdes naturligvis med alle kanonforfattere, men gennem de to årlige fordybelsesarbejder sættes der særligt fokus på nogle udvalgte.

Detaljeret beskrivelse:

- **Fortolkning**

I 3. klasse læses der højt af, og fortolkes på, et værk af Ole Lund Kirkegaard og 'Mio min Mio' af Astrid Lindgren i plenum.

I 4. klasse læses der højt af, og fortolkes på, et værk af Tove Ditlevsen i plenum. Videre arbejder klassen med Tove Ditlevsens forfatterskab gennem 'Tove – en lille digter' med tilhørende opgaver, og Kim Fupz Aakesons forfatterskab gennem kap 8 i Fandango 4. klasse.

Der arbejdes videre med Fandango, hvor der arbejdes med udvalgte dele af bøgerne.

Kap.	3. klasse	4. Klasse
00	Litteratur	Litteratur
01	Personkarakteristik	Personkarakteristik
02	Miljø	Miljø
03	Komposition	Komposition
04	Virkemidler	Virkemidler
05	Fortællere og synsvinkler	Fortællere og synsvinkler
06	Tema	Tema
07	Intertekstualitet	Intertekstualitet
08		
09		

- **Læsning**

Udover den læsning der ligger under Fortolkning, læser eleverne 2 og 10 frilæsningsbøger i hhv. 3. og 4. klasse. Hertil skrives der referat med forskelligt fokuspunkt fra Fandango.

- Fremstilling

Grammatik:

Grammatisk arbejdes der med ”Min 3. danskbog”, ”Min 4. danskbog” og grammatip.com.

	3. klasse: Min 3. danskbog	4. klasse: Min 4. danskbog/Graff
01	Alfabetet	Alfabetet
02	Navneord	Navneord
03	Egennavne	Egennavne
04	Udsagnsord	Udsagnsord
05	Tillægsord	Tillægsord
06	Personlige stedord	Personlige stedord
07	Talord	Talord
08	Udsagnsled og grundled	Udsagnsled og grundled
09	Sætninger	Sætninger
10	Tegnsætning	Tegnsætning

	3. klasse: grammatip.com	4. klasse: grammatip.com
01	Alfabetet	Bøjningsskemaer
02	Navneord	De 120 ord
03	Udsagnsord	Ejefald
04	Tillægsord	Forholdsord
05	Forholdsord	Får eller for?
06	Bøjningsskemaer	Gradbøjning af tillægsord
07	Ordklassetræning	Konsonanternes lyde
08	De 120 ord	Korte og lange vokaler
09	Sammensatte ord	Navneord i flertal
10	Synonymer og Antonymer	Ordklassetræning
11	Forvekslingsord	Sammensatte ord
12	Hvem, hvad, hvor?	Stumt d
13	Stumme bogstaver	Sætningsanalyse
14	En eller to konsonanter?	Tegnsætning
15	Forkortelser	Vokalforveksling
16	Store bogstaver	Skriv selv
17	Tegnsætning	Læs og forstå
18	Stavelser	
19	Sætningsanalyse	
20	Ord i tekst	
21	Skriv selv sætningen	

Diktater:

3. klasse	4. klasse
Graff <i>De nye diktater</i> - 8 stk (3 niveauer)	Graff <i>De nye diktater</i> - 8 stk (3 niveauer)
Grammatip <i>Diktat 1 & 2</i>	Grammatip <i>Diktat 1 & 2</i>

Skriftlig fremstilling:

Ved skriftlig fremstilling arbejdes med bogen ”Skriveforståelse” 2 og 3 i 3. og 4. klasse.

Ved hjælp af disse bøger skriver eleverne 10 stile løbende i året, hvor der arbejdes ud fra skriverammer og med retstavning, tegnsætning og nuancering af skriftsproget som fokus.

- **Kommunikation**

Er indarbejdet i den metode, der anvendes i forbindelse med de øvrige kompetencer.

5. klasse og 6. klasse

Kort beskrivelse:

På mellemtrinnet fokuserer vi på at kunne arbejde selvstændigt og i grupper. Der arbejdes mere intensivt med litteraturanalyse og fortolkning, det skriftlige udtryk, retskrivningen og de forskellige læseteknikker. Der lægges desuden stor vægt på korrekt anvendelse af talesproget i den daglige undervisning. Eleverne gennemfører på dette trin "Lær At Lære" kurset.

Detaljeret beskrivelse:

- **Fortolkning**

Der arbejdes med uddrag af Fandango, primært de litteraturanalytiske redskaber, hvortil der benyttes andre litteraturtekster som understøttelse til disse. Yderligere berører vi *Nordisk litteratur*. Der analyseres et udvalg af erindringer og essays i 6. klasse.

Årets overemne i 6. klasse er Gys & Gru. Der arbejdes med uddrag af Gyselige Fortællinger af Trine May og Fandango 6. Primært de litteraturanalytiske redskaber, hvortil der benyttes andre litteraturtekster, billedmateriale som understøttelse til disse. Dennis Jürgensen og H. C. Andersen er udpeget som forfatterskaber. Der lægges fokus på mundtligheden i arbejdet med forløbene.

Fandango:

	5. klasse	6. klasse
01	Litteratur	Litteratur
02	Personkarakteristik	Personkarakteristik
03	Miljø	Miljø
04	Komposition	Komposition
05	Virkemidler	Virkemidler

- **Læsning**

Hovedværker:

Der læses 3-4 hovedværker, der vælges af læreren. Derudover vælger eleverne selv eller i samråd med læreren 5-10 bøger, der læses som frilæsning i løbet af året.

Et forfatterskab:

	5. klasse
	Folkeeventyr og Rune T. Kidde
	6. klasse
	Dennis Jürgensen/H. C. Andersen

- **Fremstilling**

Vi arbejder også med office-programmet Word.

Grammatik: ”Min 5. danskbog” og Graff grammatik. Der suppleres med Grammatip.dk

	5. klasse	6. klasse
01	Navneord	Bogstaver, lyd og stavelser
02	Udsagnsord	Navneord
03	Tillægsord	Egennavne
04	Stedord	Udsagnsord
05	Egennavne	Tillægsord
06	Talord	Stedord
07	Bindeord	Fem ordklasser med småord
08	Udsagnsled og grundled	Ord, udtryk og betydning
09	Genstandsled	Sætningens led
10	Forholdsordsled	Sætningstyper
11		Tegnsætning

Diktater:

	5. klasse	6. klasse
	Graff diktater	Graff diktater

Skriftlig fremstilling:

I 5. klasse arbejder vi med ”Skriveforståelse 3” og derudover skrives der 5 stile.

Stilene produceres i tekstbehandlingsprogram.

- **Kommunikation**

Analyse af youtubevideoer og selviscenesættelse. I årets løb vil der være fokus på at udtrykke sig på en nuanceret måde.

7. til 10. klasse

Kort beskrivelse:

I overbygningen er det tid til fordybelse og afpudsning af tidligere erhvervede kundskaber. Der arbejdes målrettet med at forene danskfaget med historie og samfundskundskab, således at eleverne erhverver sig viden til at skabe egne holdninger og refleksionsabilitet. Der lægges ligeledes vægt på at skriveprocessen kører parallelt med læsningen.

Detaljeret beskrivelse:

- **Fortolkning**

Samtlige tekster i pensum skal fortolkes helt eller delvist efter udvalgte analysemodeller. Litteraturpensum i overbygningen består af en bredt repræsenteret udvalgt af de obligatoriske kanonforfattere, samt et udvalg af nyere forfattere og kunstnere fx; Martin Bigum, Cecilie Eken, Jens Blendstrup, Jesper Wung-Sung m.fl.

På hver årgang vises der udvalgte film, der passer tematisk ind i litterære forløb.

Eleverne i 9. og 10. klasse gennemfører et *performanceforløb*, hvor fremlæggelser og *stagemanners* er de centrale færdigheder der arbejdes med.

- **Læsning**

Hovedværker:

Der læses hovedværker på hvert klassetrin. Hovedværkerne i 2021/2022 er Tarantino Roadtrip, Djævelens lærling, Mine ar, Når hjertet er en elpisker, Kings og Jutland.

Den daglige læsning vil primært bestå af klassernes litteraturpensum, der udgør omkring 100 sider ældre og nyere tekster.

- **Fremstilling**

Der arbejdes med to områder i skrivningen: Korrekt teknisk opbygning af tekster (genre, grammatik, ordklasser) og den kreative skriveproces (Fantasi, metaforer, varieret sprogbrug og refleksionsevne). I den kreative del af processen tages der udgangspunkt i Cecilie Ekens bog ”Fra 1. linje”.

Der arbejdes med forskellige genrer. Igen et repræsentativt udvalg:

	7. klasse	8. klasse	9. klasse
01	Eventyr	Intro	Intro
02	Noveller	Erindring	Erindring
03	Erindringer	Novelle	Novelle
04		Essay	Essay
05			Kommentar
06			Reportage
07			Artikel
08			Blog

Der vil sideløbende med genrelæren, være tilrettelagt et forløb med IT i de skriftlige opgaver.

Grammatik:

Der benyttes systemet Grammatip. Ved årets start testes eleverne i staveprøverne og der tilrettelægges derefter individuelle undervisningsforløb. Stavningen kommer før grammatikken.

Efter grammatikken er færdiggjort i 9. og 10. klasse arbejdes der med Folkeskolens prøver i retskrivning samt et kompendium i grammatik. Eleverne kan gå tilbage og se på de fejl de har lavet, arbejde med emnet og rette fejlene til næste prøve. Dette kaldes crashkursus i dansk retskrivning. Der arbejdes både fælles og individuelt.

Diktater:

7. klasse	8. klasse	9. klasse
Grammatip diktater	Grammatip diktater samt enkelte tidligere eksamensdiktater	Tidligere eksamensdiktater

Læsetester:

7. klasse	8. klasse	9. klasse
Grammatip læsetræningsøvelser samt Forlaget Graffs læsetester	Grammatip læsetræningsøvelser samt Forlaget Graffs læsetester	Tidligere eksamenstester samt Grammatip læsetræningsøvelser

- **Kommunikation**

Vi analyserer forskellige sociale medier og har en del om taleteknik under faget performance.